

13.12.2019

Legislatívne zmeny platné v budúcom roku

Rok 2019 priniesol veľké množstvo opatrení a legislatívnych zmien iniciovaných vládou, či poslancami NR SR. Opäť pomôžu mladým rodinám s deťmi, ťažko zdravotne postihnutým ľuďom, seniorom, či nízkopríjmovým zamestnancom, ale aj ďalším skupinám zamestnancov, dohodárov a živnostníkov.

Viaceré sa týkajú odstraňovania byrokratických bariér pre ľudí aj podnikateľov, prípadne firiem, ktoré sa môžu z dôsledku ochladenia globálnej ekonomiky v niektorých sektoroch ocitnúť v dočasných problémoch. Do platnosti väčšina z týchto výrazných zmien vstúpi 1. januára 2020, niektoré počas budúceho roku.

Ako minister práce Ján Richter zdôrazňuje, ide o široký diapazón opatrení. V oblasti politiky zamestnanosti sa napríklad zvýši minimálna mzda na 580 eur. „Je to najvyššie zvýšenie v histórii Slovenska. Som tomu veľmi rád. Od roku 2020 sa automaticky upravuje aj vyššie mzdové zvýhodnenie za prácu v neštandardnom čase,“ vysvetľuje minister. Spolu s vyššou minimálnou mzdou od januára stúpnu aj príplatky za prácu v noci, v sobotu a nedeľu, ktoré sú naviazané na hodinovú minimálnu mzdu.

Zamestnanci, ktorí nedovŕšili 33 rokov a trvalo sa starajú o dieťa, budú mať od začiatku budúceho roka nárok až na päť týždňov dovolenky. Taktiež budú môcť rodiny požiadať o príspevok na športovú činnosť dieťaťa.

V oblasti rodinnej a sociálnej politiky sa bude budúci rok niesť v znamení razantne zvýšeného rodičovského príspevku. Rodičom, ktorí pred narodením dieťaťa nepracovali a nedostávali preto materskú dávku zo Sociálnej poisťovne, sa rodičovský príspevok zvýši o 50 eur - na 270 eur. Tí rodičia, ktorí poberali materské, budú mať nárok na rodičovský príspevok vo výške až 370 eur, t.j. im sa zvýši až o 150 eur. Bude sa to týkať približne polovice zo 140-tisíc poberateľov. „Rodičovský príspevok sa nám podarilo mimoriadne výrazne zvýšiť, z čoho mám nesmiernu radosť,“ akcentuje minister práce a sociálnych vecí.

Zmeny sa dotknú aj náhradného výživného. Dôležitým opatrením je zvýšenie maximálnej sumy náhradného výživného od štátu zo súčasných 115 eur na 355 eur. Náhradné výživné bude pritom dostupnejšie, keďže sa posunie maximálna hranica čistého príjmu rodiča, ktorý žiada o náhradné výživné. V súčasnosti môže mať rodič s jedným dieťaťom čistý príjem do 673 eur, po novom sa táto hranica zvýši až na 1 010 eur. Neplatenie výživného sa od začiatku budúceho roka stane trestným činom už po dvoch mesiacoch jeho neplatenia v období dvoch rokov. Úrady práce a sociálnych vecí budú povinné podať trestné oznámenie na neplatiaceho rodiča pre podozrenie z trestného činu zanedbania povinnej výživy.

Viac zdrojov pôjde aj na sociálne služby. „Zvyšujeme náš rozpočet na sociálne služby, prekračuje 156 miliónov eur a je opäť vyšší ako v tomto kalendárnom roku, pričom mi zvýšenia svojich rozpočtov pre túto oblasť na rokovaní deklarovali aj všetky VÚC,“ konštatuje minister práce s tým, že napríklad v prípade 6. stupňa odkázanosti zvýšenie predstavuje 42 eur na mesiac na každú osobu v pobytovom zariadení sociálnych služieb. Aktuálny príspevok 504 eur sa teda zvyšuje od januára až na 546 eur.

V oblasti dôchodkovej politiky pôjde o každoročné zvýšenie dôchodkov. Od budúceho roka sa bude približne 88 % seniorom valorizovať ich dôchodok o dôchodcovskú infláciu, teda o 2,9 %. Zvyšným penzistom ich dôchodok stúpne o tzv. pevnú sumu, ktorá zodpovedá dvom percentám z priemernej sumy daného druhu dôchodku, čo pre rok 2020 predstavuje 9 eur.

Zmeny nastanú aj v prípade minimálnych dôchodkov. Tie sa namiesto životného minima naviažu na priemernú mzdu, pričom pri 30 rokoch dôchodkového poistenia bude minimálna penzia tvoriť 33 % z priemernej mzdy na Slovensku spreď dvoch rokov. Na budúci rok tak základný minimálny dôchodok dosiahne 334,30 eura. Bude mať naň nárok každý dôchodca, ktorý získal aspoň 30 rokov dôchodkového poistenia bez ohľadu na výšku príjmov, z ktorých platil sociálne odvody.

Novinky v roku 2020 čakajú aj na žiadateľov o dávku v nezamestnanosti. Od 1. júla budúceho roka si totiž budú môcť ľudia uplatniť nárok na dávku v nezamestnanosti spoločne so žiadosťou o zaradenie do evidencie uchádzačov o zamestnanie priamo na úrade práce. Nebudú tak musieť navštíviť oba úrady ako doteraz.

Legislatívne opatrenia s účinnosťou v roku 2020